

1. Osnove transmisionih procesa

U interpretaciji uticaja količine novca na privredna kretanja i uloge monetarne politike među savremenim monetarnim ekonomistima široko je prihvaćen pristup koji bi se mogao označiti kao portfolio teorija monetarne politike (The Portfolio Theory of Monetary Policy). Unutar ovog pristupa, monetarna teorija je postavljena u širi okvir finansijskih odnosa i procesa koji postoje i odigravaju se između privrednih subjekata, odnosno u okviru jedne šire teorije izbora različitih oblika aktiva i upravljanja finansijskom aktivom od strane ekonomskih jedinica (theory of asset choice and portfolio management of economic unit).

Pristup monetarnoj teoriji o kojoj je reč postavio je težište mehanizma delovanja monetarnih faktora na njihov uticaj na cene pojedinih vrsta imovine (tačnije na izmene njihovih relativnih cena), delujući tako na želje privrednih subjekata da u odgovarajućem smislu menjaju postojeću strukturu i obim svoje imovine, kupovinom jedne i prodajom druge vrste imovine. Jedna od posledica ovog pristupa jeste i stav da količina novca u opticaju nije u potpunosti egzogena varijabla, nego da je, takođe, determinisana i endogenim faktorima. Ovo znači da kreditna ekspanzija (ponuda novca) od strane sistema poslovnih banaka (koje se rukovode principom maksimiranja profita), presudno zavisi od prinosa koji donose različiti oblici finansijske aktive.

Na taj način, količina novca u opticaju je jednim delom endogenog određena i promena njenog obima pojavljuje se kao rezultat interakcije između aktivnosti i različitih subjekata u okviru ukupnog ekonomskog sistema - centralne banke, poslovnih banaka i nefinansijskih sektora u zavisnosti od strukture njihove finansijske aktive (odnosno, od strukture njihove ukupne imovine).

Aktiviranjem odgovarajućih instrumenata monetarne politike centralna banka narušava ravnotežu koja postoji između pojedinih oblika finansijske aktive kako kod poslovnih banaka, tako i kod nebankarskih sektora, jer izaziva promenu postojećih uslova pod kojima ekonomski subjekti žele da drže zatečeni iznos i strukturu svojih finansijskih aktiva.

Opis procesa usklađivanja tražnje novca sa emitovanom (ponuđenom) količinom novca - tzv. monetarni transmisioni mehanizam - u teorijskoj literaturi su manje-više okupljeni oko jedne zajedničke slike: proces zavisi od nosilaca ekonomskih odluka (privrednih subjekata) koje reaguju na pobude, čija pojava i promene su izazvane inicijalnim monetarnim poremećajem - narušavanjem monetarne ravnoteže - koja podrazumeva izjednačenost tražnje novca sa postojećom količinom novca.

Polazi se od pretpostavke da je ponašanje pojedinih ekonomskih subjekata u pogledu tražnje za pojedinim dobrima određeno realnom

količinom novca, realnim dohotkom i relativnim cenama pojedinih dobara. Pojedine ekonomske jedinice kod odlučivanja koji deo imovine će držati u obliku novca imaju u vidu realni iznos novčanih sredstava - dakle, nominalni iznos novca korigovan sa kretanje cena. Ukoliko je iznos realnih novčanih sredstava veći od iznosa čiji se želi da drži, konkretni privredni subjekat će pristupiti njegovom smanjenju kroz povećane izdatke za nabavku nekih drugih oblika imovine ili za potrošnju. Suprotno tome, ako je procena da je iznos realnih novčanih sredstava manji od onoga koji se želi da drži, ekonomska jedinica koja je u pitanju smanjivaće svoje izdatke i na taj način povećati realni iznos novčanih sredstava u posedu – "Imovinski efekat".

Različite relativne cene pojedinih vrsta imovine utiču na tražnju privrednih subjekata tako što pojedine ekonomske jedinice teže da povećaju svoju ukupnu imovinu, kroz razmenu oblika imovine sa višom relativnom cenom za oblike sa nižom realnom cenom - "efekat supstitucije" (substitution effect). Uticaj realnog dohotka (nominalni dohodak korigovan za kretanje opšteg nivoa cena) sastoji se u tome što njegov porast utiče na porast tražnje robe i više versa. Sva tri navedena efekta su međusobno povezana. Ti efekti određuju tražnju pojedinih ekonomskih jedinica i, istovremeno, predstavljaju osnovne elemente mehanizma ponovnog uspostavljanja poremećene monetarne ravnoteže.

Po rečima poznatog engleskog ekonomiste Goodharta, analizu transmisionog mehanizma monetarne politike našla se u prilično nezgodnoj situaciji. Na teorijskom nivou među ekonomistima danas uglavnom postoji visioak stepen usaglašenosti oko toga kako proces monetarnog uravnoteženja deluje u okviru razvijenih tržišnih privreda.

2. Transmisioni mehanizam u klasičnoj ekonomiji

Krajem sedamnaestog veka, ekonomisti su bili svesni snage delovanja novca u okviru privrednog sistema. Bilo je opšte prihvaćeno da je postojanje novca neophodno u jednoj privredi u kojoj se odvija razmena dobara.

Klasični ekonomisti verovali su da se samo preko opšteg nivoa cena ostvarivao direktan uticaj količine novca u opticaju. U odnosu na realne varijable novac je neutralan faktor. Ova hipoteza postala je poznata kao kvantitativna teorija novca.

Klasična kvantitativna teorija novca se najbolje može prikazati pomoću Fisherove jednačine razmene.

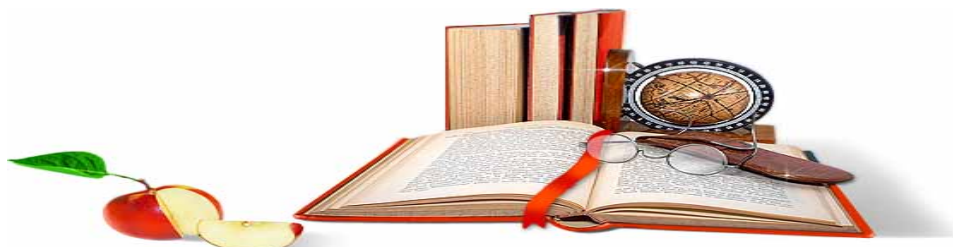
$$MV_T = PT \quad (1)$$

gde M , V_T , P i T označavaju količinu novca, transakcionu brzinu optičaja novca, nivo cena i obima novčanih transakcija po stranim cenama. Jednačina (1) predstavlja transakcionu verziju jednačine klasične kvantitativne teorije

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com